

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Απριλίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1112

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 255/58529

Λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 4 και 32 του κανονισμού (ΕΕ) 640/2014 και του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, όσον αφορά τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες αναγνώρισης των γεγονότων ανωτέρας βίας και εξαιρετικής περίπτωσης και των φυσικών περιστατικών σε βοοειδή και σε αιγοπρόβατα.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ
ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1) Τις διατάξεις:

α) Της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 32) όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4384/2016 (Α' 78).

β) Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).

γ) Των άρθρων 13 έως 29 του ν. 2637/1998 (Α' 200) «Σύσταση Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών, Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Γενικών Διευθύνσεων και θέσεων προσωπικού στο Υπουργείο Γεωργίας και «Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης» Α.Ε. και άλλες διατάξεις», όπως ισχύουν.

2) Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 1393/2016 της Επιτροπής της 4ης Μαΐου 2016 για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 640/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις

άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.

3) Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 1383/2015 της Επιτροπής της 28ης Μαΐου 2015 για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 639/2014 όσον αφορά στους όρους επιλεξιμότητας σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων για τη συνδεδεμένη στήριξη σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

4) Τον εκτελεστικό Καν. (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.

5) Τον εκτελεστικό Καν. (ΕΕ) 641/2014 της Επιτροπής της 16ης Ιουνίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

6) Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 640/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του Καν.(ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά στο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης και ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.

7) Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την τροποποίηση του παραρτήματος Χ του εν λόγω κανονισμού.

8) Τον Καν.(ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 637/2008 και του Καν. (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου.

9) Τον Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 352/78, (ΕΚ) 165/94, (ΕΚ) 2799/98, (ΕΚ) 814/2000, (ΕΚ) 1290/2005 και (ΕΚ) 485/2008 του Συμβουλίου.

10) Την ανακοίνωση C(88) 1696 της Επιτροπής περί «Ανωτέρας βίας στο ευρωπαϊκό γεωργικό δίκαιο» (88/C 259/07).

11) Το π.δ. 97/2017 (Α' 138) «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».

12) Το π.δ. 88/2018 (Α' 160) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

13) Την αριθ. 104/7056/22.01.2015 (Β'147) απόφαση Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΚ) 1307/2013 και του Καν.(ΕΚ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

14) Την αριθ. 2429/119958/06.09.2018 (Β'3901) απόφαση Πρωθυπουργού και Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ολυμπία Τελιγιορίδου».

15) Την αριθ. 2428/119952/06.09.2018 (Β'3936) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Βασίλειο Κόκκαλη».

16) Την αριθ. 107873/04.12.2018 εισήγηση του Οργανισμού Πληρωμών Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ).

17) Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 1

Σκοπός - Πεδίο Εφαρμογής

Με την παρούσα απόφαση, καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 640/2014 και του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, σχετικά με τη διαδικασία ελέγχου της συνδρομής γεγονότων ανωτέρας βίας και εξαιρετικής περίπτωσης στα βοοειδή και αιγοπρόβατα και του άρθρου 32 του κανονισμού (ΕΕ) 640/2014 σχετικά με τις εξαιρέσεις από την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις απωλειών βοοειδών και αιγοπροβάτων, λόγω φυσικού περιστατικού, στο πλαίσιο των καθεστώτων των άμεσων ενισχύσεων.

Άρθρο 2

Περιπτώσεις γεγονότων ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης

1. «Ανωτέρα βία-Εξαιρετική περίπτωση» συνιστά κάθε απρόβλεπτο γεγονός, το οποίο δε θα μπορούσε να αποτραπεί, μολοντί επιδείχθηκε κάθε δυνατή επιμέλεια εκ μέρους του κτηνοτρόφου, καθώς και κάθε περίπτωση ασυνήθιστου γεγονότος που εκφεύγει του ελέγχου του κτηνοτρόφου. Η «ανωτέρα βία - εξαιρετική περίπτωση»

καθιστά αιτιολογημένη τη μη συμμόρφωση των κτηνοτρόφων στα κριτήρια επιλεξιμότητας και στις λοιπές υποχρεώσεις τους για τη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων που σχετίζονται με το ζωικό κεφάλαιο ή επηρεάζονται από αυτό. Ο κτηνοτρόφος διατηρεί το δικαίωμά του να λάβει άμεσες ενισχύσεις για την έκταση ή τα ζώα που ήταν επιλέξιμα κατά τον χρόνο που προέκυψαν τα γεγονότα ανωτέρας βίας ή εξαιρετικής περίπτωσης.

2. Ως γεγονότα ανωτέρας βίας δύναται να χαρακτηριστούν οι παρακάτω περιπτώσεις:

(α) Η μείωση του πλήθους των ζώων της εκμετάλλευσης λόγω νοσημάτων και ειδικότερα:

(αα) ο θάνατος ή η υποχρεωτική θανάτωση μέρους ή του συνόλου των ζώων της εκμετάλλευσης λόγω των παρακάτω νοσημάτων:

Βοοειδή και αιγοπρόβατα: Αφθώδης πυρετός, Πανώλη των βοοειδών, Πυρετός της κοιλάδας του Rift, Λύσσα.

Βοοειδή: Οζώδης δερματίτιδα, Φυσαλιδώδης στοματίτιδα, Σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια βοοειδών (ΣΕΒ).

Αιγοπρόβατα: Ευλογιά, Καταρροϊκός πυρετός (Bluetongue), Πανώλη των μικρών μηρυκαστικών, Κλασική τρομώδης νόσος.

(αβ) η υποχρεωτική σφαγή μέρους ή του συνόλου των ζώων της εκμετάλλευσης στο πλαίσιο εφαρμογής προγραμμάτων για τα παρακάτω νοσήματα:

Βοοειδή και αιγοπρόβατα: Βρουκέλλωση.

Βοοειδή: Φυματίωση, Ενζωτική Λεύκωση, Καταρροϊκός πυρετός (Bluetongue).

Αιγοπρόβατα: Λιστερίωση, Πυρετός Q, Λεπτοσπείρωση.

(β) Η μείωση του πλήθους των ζώων της εκμετάλλευσης χωρίς δυνατότητα αντικατάστασής τους. Η περίπτωση αυτή συντρέχει όταν κανένα από τα ζώα της εκμετάλλευσης δεν έχει προσβληθεί από νοσήματα της υποπερίπτωσης αα της παρούσας παραγράφου, ούτε από Καταρροϊκό Πυρετό (Bluetongue) στα βοοειδή, αλλά η εκμετάλλευση αυτή βρίσκεται σε οριοθετημένη ζώνη επιβολής περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση των εν λόγω νοσημάτων.

(γ) Η διακοπή λειτουργίας της εκμετάλλευσης λόγω:

(γα) θανάτου του δικαιούχου,

(γβ) μακροχρόνιας ανικανότητας του δικαιούχου προς εργασία.

3. Ως εξαιρετική περίπτωση δύναται να χαρακτηριστούν οι παρακάτω περιπτώσεις:

(α) Σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση εξαιτίας σοβαρής φυσικής καταστροφής με αποτέλεσμα: (αα) την πώληση ή σφαγή του συνόλου των ζώων της εκμετάλλευσης εξαιτίας εκτεταμένης ή ολοσχερούς καταστροφής των σταβλικών εγκαταστάσεων από ακραία καιρικά φαινόμενα όπως χιόνι, ανεμοθύελλα, πλημμύρα, κεραυνός ή φυσικά φαινόμενα όπως σεισμός, κατολίσθηση, καθίζηση, καθώς και μη ελεγχόμενων καταστάσεων όπως πυρκαγιά,

(αβ) τον θάνατο ζώων της εκμετάλλευσης εξαιτίας καιρικών φαινομένων όπως χαλάζι, υπερβολικό ψύχος, καύσωνας, μη ελεγχόμενων καταστάσεων όπως κατασπάραξη από άγρια ζώα ή εξαιτίας όσων αναφέρονται στην υποπερίπτωση αα της παρούσας παραγράφου.

(β) Εκτεταμένη ή ολοσχερής καταστροφή κτιρίων της

εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων εξαιτίας μη προβλέψιμου ατυχήματος με αποτέλεσμα: (βα) την πώληση ή σφαγή του συνόλου των ζώων της εκμετάλλευσης, (ββ) τον θάνατο ζώων της εκμετάλλευσης εξαιτίας καταπλάκωσής τους.

(γ) Απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης.

(δ) Κλοπή ζωικού κεφαλαίου.

4. Ειδικά για την περίπτωση των συνδεδεμένων ενισχύσεων στον τομέα του βόειου, πρόβειου και αίγιου κρέατος, σύμφωνα με το άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 και το κεφάλαιο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 639/2014 και για την περίπτωση της ενίσχυσης της τοπικής παραγωγής γάλακτος που προορίζεται για την παραγωγή παραδοσιακών τυριών στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους (ΜΝΑ) στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) 1405/2006, ως γεγονός ανωτέρας βίας – εξαιρετικής περίπτωσης αναγνωρίζεται η μη τήρηση των όρων επιλεξιμότητας, που οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην απομάκρυνση των ζώων από την εκμετάλλευση λόγω γεγονότων που εμπίπτουν στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 3

Περιπτώσεις φυσικών περιστατικών

Για τις ανάγκες της παρούσας, ως «φυσικό περιστατικό» (εφεξής φυσική απώλεια), ορίζεται η απώλεια ζωικού κεφαλαίου, χωρίς υπαιτιότητα του κατόχου, η οποία οφείλεται:

(α) Στα παρακάτω νοσήματα:

Βοοειδή και αιγοπρόβατα: Γαγγραινώδης μαστίτιδα, Άνθρακας, Πνευματόνθρακας.

Βοοειδή: Ιογενής διάρροια - Νόσος των βλεννογόνων, Κακοήθης καταρροϊκός πυρετός (Γαγγραινώδης κόρυζα), Κολιβακιλλική μαστίτιδα.

Αιγοπρόβατα: Προϊούσα πνευμονία, Παραφυματίωση, Αδενωματοώδης πνευμονία, Λοιμώδης πλευροπνευμονία αιγών, Νόσος οιδήματος αιγών.

(β) Στις παρακάτω παθήσεις των βοοειδών:

Παθολογικές καταστάσεις τοκετού, Μετατόπιση ηνύστρου δεξιά με στροφή, Ειλεός.

(γ) Σε περιπτώσεις καταγμάτων στα βοοειδή, λόγω ατυχήματος.

Στις περιπτώσεις αυτές ο κτηνοτρόφος εξαιρείται από την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων του άρθρου 31 του κανονισμού (ΕΕ) 640/2014.

Άρθρο 4

Υποβολή αιτήματος αναγνώρισης γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας (προθεσμίες και απαραίτητα δικαιολογητικά)

1. Αίτημα αναγνώρισης γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας, δύναται να υποβάλλουν:

α) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία κατέχουν βοοειδή ή αιγοπρόβατα σε εκμετάλλευση εγγεγραμμένη στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ) και υποβάλλουν Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης

(ΕΑΕ) στην οποία δηλώνουν την εν λόγω κτηνοτροφική εκμετάλλευση ή νόμιμα εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος αυτών.

β) κατ' εξαίρεση στην περίπτωση γεγονότος ανωτέρας βίας οφειλόμενης στην υποπερίπτωση (γα) της παραγράφου 2 του άρθρου 2, το αίτημα αναγνώρισης δύναται να υποβληθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον από την υποβολή του.

2. Στην περίπτωση γεγονότος ανωτέρας βίας ή εξαιρετικής περίπτωσης βοοειδών ή αιγοπροβάτων, καθώς και στην περίπτωση φυσικής απώλειας αιγοπροβάτων, το αίτημα αναγνώρισης συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παραγράφου 4, υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω σχετικής ψηφιακής υπηρεσίας του ΟΠΕΚΕΠΕ, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 3. Στην περίπτωση φυσικής απώλειας βοοειδών, ως αίτημα αναγνώρισης εκλαμβάνεται η εμπρόθεσμη κοινοποίηση των θανάτων των ζώων στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή.

3. Το αίτημα αναγνώρισης ανωτέρας βίας ή εξαιρετικής περίπτωσης, υποβάλλεται εντός προθεσμίας που δεν ξεπερνά τις δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα που είναι σε θέση να το πράξει. Το αίτημα αναγνώρισης φυσικής απώλειας αιγοπροβάτων υποβάλλεται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη διαπίστωση της μείωσης του αριθμού των ζώων, ενώ το αίτημα αναγνώρισης φυσικής απώλειας βοοειδών υποβάλλεται εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) 1760/2000. Η έναρξη των προθεσμιών εξειδικεύεται, κατά περίπτωση, στο Παράρτημα Α της παρούσης.

Σε κάθε περίπτωση, για το εμπρόθεσμο της υποβολής ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα:

(α) δικαιολογητικά της παραγράφου 4 που αφορούν σε αίτημα αναγνώρισης φυσικής απώλειας υποβάλλονται το αργότερο έως την 31η Ιανουαρίου του έτους που έπεται του έτους ενίσχυσης,

(β) δικαιολογητικά της παραγράφου 4 που δεν έχουν εκδοθεί ή δεν είναι διαθέσιμα στον κάτοχο του ζωικού κεφαλαίου κατά την υποβολή του αιτήματος, χωρίς υπαιτιότητά του, επιτρέπεται να υποβληθούν εκ των υστέρων και συμπληρωματικά, αμέσως μετά την έκδοσή τους ή τη διάθεσή τους στον κάτοχο και το αργότερο έως την 31η Μαρτίου του έτους που έπεται του έτους ενίσχυσης.

4. Το αίτημα αναγνώρισης γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας συνοδεύεται, κατά την υποβολή του, από τα δικαιολογητικά που παρατίθενται στο Παράρτημα Α της παρούσης. Σε κάθε περίπτωση:

(α) εάν το αίτημα αφορά σε εκμετάλλευση αιγοπροβάτων, συνυποβάλλεται ενημερωμένο το Μητρώο εκμετάλλευσης,

(β) εάν, κατά τον διοικητικό έλεγχο του αιτήματος, δεν καθίσταται δυνατό να εξακριβωθούν η ταυτοποίηση και ο ακριβής αριθμός των ζώων ή η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 5, αντίστοιχα προς τις περιπτώσεις των άρθρων 2 και 3, η αρμόδια αρχή ελέγχου δύναται να αναζητά κάθε είδους υποστηρικτικό έγγραφο για την επιβεβαίωση των σχετικών στοιχείων.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις αναγνώρισης γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας

1. Για την αναγνώριση γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας ισχύουν οι ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

(α) οι κάτοχοι του ζωικού κεφαλαίου εφαρμόζουν τις απαιτήσεις για την αναγνώριση και καταγραφή των ζώων, όπως προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1760/2000 για τα βοοειδή, στον Κανονισμό (ΕΚ) 21/2004 για τα αιγοπρόβατα, καθώς και στα συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής τους, όπως κάθε φορά ισχύουν,

(β) οι κάτοχοι του ζωικού κεφαλαίου έχουν εγκαίρως λάβει μέριμνα για την επικαιροποίηση του Μητρώου της εκμετάλλευσής τους στο ΟΠΣΚ, εάν πρόκειται για βοοειδή ή για την επικαιροποίηση του Μητρώου της εκμετάλλευσής τους με την καταχώριση της εξόδου των ζώων και την αιτιολογία αυτής, εάν πρόκειται για αιγοπρόβατα.

2. Επιπρόσθετα, για την αναγνώριση γεγονότων ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας πρέπει να συντρέχουν, κατά περίπτωση, οι ειδικότερες προϋποθέσεις που παρατίθενται στο Παράρτημα Β της παρούσης.

Άρθρο 6

Εξέταση αιτήματος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας

1. Η εξέταση των αιτημάτων αναγνώρισης γεγονότων που αφορούν στις περιπτώσεις των άρθρων 2 και 3 πραγματοποιείται από τις επιτροπές του άρθρου 7. Ειδικότερα, η εξέταση των αιτημάτων αναγνώρισης γεγονότων ανωτέρας βίας που αφορούν στις περιπτώσεις (α) και (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 2, πραγματοποιείται μετά τη λήξη του έτους ενίσχυσης, για το οποίο εξετάζεται το εν λόγω αίτημα.

2. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης της παραγράφου 1, η έγκριση ή η απόρριψη των αιτημάτων καταχωρίζεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΟΠΣΕΑΕ).

3. Οι λεπτομέρειες που αφορούν στη διαδικασία ελέγχου συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 5 κατά την εξέταση των αιτημάτων αναγνώρισης γεγονότων ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας, παρατίθενται στα Παραρτήματα Β και Γ της παρούσης.

Άρθρο 7

Επιτροπές εξέτασης αιτημάτων για αναγνώριση γεγονότων ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας

1. Με απόφαση του Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ συνιστώνται και συγκροτούνται τριμελείς επιτροπές εξέτασης αιτημάτων αναγνώρισης γεγονότων ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης - φυσικής απώλειας στις Περιφερειακές Διευθύνσεις (ΠΔ) του ΟΠΕΚΕΠΕ. Οι επιτροπές αποτελούνται από υπάλληλους του ΟΠΕΚΕΠΕ κλάδου ΠΕ3 Κτηνιατρικής ή, ελλείψει αυτών, από υπαλλήλους

λοιπών κλάδων και ειδικοτήτων με ελεγκτική εμπειρία σε ζωικό κεφάλαιο, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη.

2. Η τριμελής επιτροπή συνέρχεται, προκειμένου να εξετάσει τα αιτήματα των κατόχων βοοειδών ή αιγοπροβάτων, διοικητικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6, και επιτόπια, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, για να αποφανθεί εάν συντρέχουν οι, κατά περίπτωση, προϋποθέσεις αναγνώρισής τους. Ο έλεγχος ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού εξέτασης, με το οποίο αιτιολογείται η έγκριση, μερικώς ή ολικώς, ή η απόρριψη του κάθε αιτήματος. Το πρακτικό κοινοποιείται στον αιτούντα και ηλεκτρονικά.

3. Κατά την εξέταση ενός αιτήματος, η τριμελής επιτροπή δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή/και συμπληρωματική πληροφόρηση από την αρμόδια περιφερειακή κτηνιατρική αρχή, από την Κεντρική Υπηρεσία (ΚΥ) του ΟΠΕΚΕΠΕ, ή μέσω αυτής, από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ).

Άρθρο 8

Ενστάσεις

1. Ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα υποβολής ηλεκτρονικής ένστασης κατά του πρακτικού εξέτασης και της σχετικής απόφασης της τριμελούς επιτροπής, εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της έγγραφης κοινοποίησης των αποτελεσμάτων.

2. Η ένσταση διαβιβάζεται άμεσα στην ΚΥ, προκειμένου να εξεταστεί από πενταμελή επιτροπή, η οποία συνιστάται και συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ, αποτελούμενη από υπάλληλους του ΟΠΕΚΕΠΕ κλάδου ΠΕ3 Κτηνιατρικής ή, ελλείψει αυτών, από υπάλληλους λοιπών κλάδων και ειδικοτήτων με ελεγκτική εμπειρία σε ζωικό κεφάλαιο, εκ των οποίων δύο (2) υπηρετούντες στην ΚΥ και τρεις (3) υπηρετούντες στην ΠΔ, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Η επιτροπή δύναται να καλεί καθ' ύλην αρμόδιο υπάλληλο του ΥπΑΑΤ, όταν για τη λήψη απόφασης απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις επί των θεμάτων που εξετάζονται.

3. Ο έλεγχος υποβαλλόμενης ένστασης ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού εξέτασης, με το οποίο αιτιολογείται η έγκριση, μερικώς ή ολικώς, ή η απόρριψη του κάθε αιτήματος. Το πρακτικό κοινοποιείται στον αιτούντα ηλεκτρονικά. Η απόφαση της πενταμελούς επιτροπής είναι οριστική και ανέκκλητη.

Άρθρο 9

Παραρτήματα

Παρατίθενται κατωτέρω τα Παραρτήματα Α, Β και Γ, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσης απόφασης και έχουν ως εξής:

Παράρτημα Α: «Προθεσμία υποβολής αιτήματος αναγνώρισης γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας και συνοδά δικαιολογητικά»,

Παράρτημα Β: «Ειδικές προϋποθέσεις για την αναγνώριση γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας και διαδικασία ελέγχου αυτών»,

Παράρτημα Γ: «Διαδικασία προσδιορισμού του πλήθους ζώων για τα οποία αναγνωρίζεται γεγονός ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Προθεσμία υποβολής αιτήματος αναγνώρισης γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περίπτωσης ή φυσικής απώλειας και συνοδά δικαιολογητικά

Κατηγορία αιτήματος αναγνώρισης (αναφορά στα άρθρα 2 και 3)	Ένταξη προθεσμίας υποβολής αιτήματος (παρ. 3 άρθρου 4)	Απαιτούμενα δικαιολογητικά
Υποπερίπτωση (αα) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 εκτός της κλασικής τρομώδης νόσου των αιγοπροβάτων (θάνατος των ζώων)	Ημερομηνία έκδοσης του πρακτικού θανάτωσης και ολοσχερούς καταστροφής.	I. Απόφαση λήψης υγειονομικών μέτρων επί επιβεβαίωσης νοσήματος, II. Πρακτικό θανάτωσης και καταστροφής ζώων της εκμετάλλευσης.
Υποπερίπτωση (αα) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 -κλασική τρομώδης νόσος αιγοπροβάτων (θάνατος των ζώων)	Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης λήψης μέτρων.	I. Απόφαση λήψης υγειονομικών μέτρων στο πλαίσιο του προγράμματος θανάτωσης και ολοσχερούς καταστροφής ζώων μολυσμένης εκτροφής με κλασική τρομώδη νόσο ή του προγράμματος γονοτυπικού ελέγχου για τον καθορισμό της ανθεκτικότητας των προβάτων ως προς την κλασική τρομώδη νόσο, II. Απόφαση άρσης των εν λόγω μέτρων, εφόσον έχει εκδοθεί, III. Εργαστηριακή επιβεβαίωση ότι ο θάνατος επήλθε λόγω κλασικής τρομώδους νόσου, IV. Παραστατικά ή βεβαιώσεις διαχείρισης των νεκρών ζώων.
Υποπερίπτωση (αα) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (υποχρεωτική θανάτωση των ζώων)	Ημερομηνία έκδοσης του πρακτικού θανάτωσης και ολοσχερούς καταστροφής.	I. Απόφαση λήψης υγειονομικών μέτρων επί υποψίας ή επιβεβαίωσης νοσήματος με την οποία επιβάλλεται ο θάνατος και η καταστροφή ζώων της εκμετάλλευσης, II. Απόφαση άρσης μέτρων ή/και απόφαση ανασύστασης, με την οποία επιτρέπεται η είσοδος ζώων στην εκμετάλλευση, εφόσον έχουν εκδοθεί, III. Πρακτικό θανάτωσης και καταστροφής ζώων στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων.
Υποπερίπτωση (αβ) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (υποχρεωτική σφαγή των ζώων)	Λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην εκάστοτε απόφαση λήψης μέτρων για την υλοποίηση της υποχρεωτικής σφαγής.	I. Αποφάσεις λήψης υγειονομικών μέτρων επί επιβεβαίωσης νοσήματος για την υποχρεωτική σφαγή μέρους ή του συνόλου των ζώων της εκμετάλλευσης, II. Απόφαση καθολικής σφαγής στην περίπτωση που η υποχρεωτική

		σφαγή αφορά στο σύνολο των ζώων της εκτροφής, III. Απόφαση άρσης υγειονομικών μέτρων εφόσον έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες διαδικασίες και έχει πραγματοποιηθεί άρση μέτρων, IV. Έγγραφο κυκλοφορίας – υγειονομικό πιστοποιητικό για τη μετακίνηση των αιγοπροβάτων προς το σφαγείο για υποχρεωτική σφαγή, στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων.
Περίπτωση β της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (αδυναμία αντικατάστασης του ζωικού κεφαλαίου)	Ημερομηνία έκδοσης απόφασης λήψης μέτρων σε οριοθετημένες ζώνες.	I. Απόφαση λήψης μέτρων με την οποία επιβάλλεται η απαγόρευση μετακίνησης ζώων σε οριοθετημένες ζώνες, II. Απόφαση άρσης των εν λόγω μέτρων, εφόσον έχει εκδοθεί.
Υποπερίπτωση (γα) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (θάνατος δικαιούχου)	Ημερομηνία διακοπής λειτουργίας της εκμετάλλευσης (όπως αυτή καταγράφεται στο ΟΠΣΚ).	I. Ανηξιαρχική πράξη θανάτου.
Υποπερίπτωση (γβ) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (μακροχρόνια ανικανότητα δικαιούχου)	Ημερομηνία διακοπής λειτουργίας της εκμετάλλευσης (όπως αυτή καταγράφεται στο ΟΠΣΚ).	I. Βεβαίωση ανικανότητας προς εργασία.
Περιπτώσεις (α) και (β) της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση λόγω φυσικής καταστροφής ή ατυχήματος)	Ημερομηνία δήλωσης ζημιάς του ζωικού κεφαλαίου ή αίτησης χορήγησης ενίσχυσης για αντιστάθμιση ζημιών παγίου κεφαλαίου.	I. Δήλωση ζημιάς ζωικού κεφαλαίου ή/και αίτηση χορήγησης ενίσχυσης για αντιστάθμιση ζημιών παγίου κεφαλαίου, από θεομηνίες, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και πυρκαγιές, του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ), II. Έκθεση πραγματογνωμοσύνης από τον ΕΛΓΑ, III. Συνοπτικό σημείωμα εκτίμησης ζημιάς ζωικού κεφαλαίου από τον ΕΛΓΑ.
Περίπτωση (γ) της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (απαλλοτρίωση)	Ημερομηνία υλοποίησης της απαλλοτρίωσης της σταβλικής εγκατάστασης.	I. Απόφαση κήρυξης απαλλοτρίωσης, II. Παραστατικά προσδιορισμού του δικαιούχου και της αποζημίωσης για την απαλλοτρίωση, III. Παραστατικό καταβολής της αποζημίωσης στον δικαιούχο.
Περίπτωση (δ) της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (κλοπή)	Ημερομηνία της κλοπής.	I. Απόσπασμα του βιβλίου αδικημάτων – συμβάντων – συλλήψεων - συστάσεων και παραπόνων της αρμόδιας αστυνομικής αρχής στο οποίο αποτυπώνεται η δήλωση κλοπής, II. Αντίγραφο υποβληθείσας μηνυτήριας αναφοράς, III. Παραστατικά που έχουν εκδοθεί το τελευταίο εξάμηνο πριν την κλοπή που αφορούν στις εισροές/εκροές της εκμετάλλευσης.
Περιπτώσεις άρθρου 3 (φυσική απώλεια)	Όπως περιγράφεται στην παρ. 3 του άρθρου 4.	I. Δήλωση ζημιάς ζωικού κεφαλαίου του ΕΛΓΑ, II. Έκθεση πραγματογνωμοσύνης από τον ΕΛΓΑ, III. Συνοπτικό σημείωμα εκτίμησης ζημιάς ζωικού κεφαλαίου από τον ΕΛΓΑ, IV. Παραστατικά ή βεβαιώσεις διαχείρισης των νεκρών ζώων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Ειδικές προϋποθέσεις για την αναγνώριση γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περιστάσης ή φυσικής απώλειας και διαδικασία ελέγχου αυτών

1. Η εξέταση των αιτημάτων αναγνώρισης γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περιστάσης ή φυσικής απώλειας, σε κάθε περίπτωση, περιλαμβάνει τις ακόλουθες γενικές διαδικασίες ελέγχου:

Γενική διαδικασία ελέγχου	
Στόχευση ελέγχου ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 5	Πεδίο διενέργειας ελέγχου
- Ελέγχεται το ηλεκτρονικό μητρώο εκμετάλλευσης, στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών. - Ελέγχεται η τήρηση της υποχρέωσης διενέργειας και κοινοποίησης στις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της ετήσιας απογραφής κατά το έτος ενίσχυσης, στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων. Όταν το αίτημα εξετάζεται πριν την καταληκτική ημερομηνία κοινοποίησης ετήσιας απογραφής του έτους ενίσχυσης, δύναται να ελέγχεται η καταχώρηση της ετήσιας απογραφής του προηγούμενου έτους από αυτό για το οποίο υποβάλλεται αίτημα.	Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος με ΟΠΣΕΑΕ και ΟΠΣΚ.
Συνεκτίμηση των ευρημάτων των επιτόπιων ελέγχων που διενεργήθηκαν.	Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στο χείρων ΟΠΣΕΑΕ και ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενος από διοικητικό έλεγχο.
Ελέγχεται η υποχρέωση ορθής ενημέρωσης του μητρώου της εκμετάλλευσης στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων.	Διοικητικός έλεγχος μητρώου εκμετάλλευσης.

2. Επιπρόσθετα, η εξέταση των αιτημάτων αναγνώρισης γεγονότος ανωτέρας βίας - εξαιρετικής περιστάσης ή φυσικής απώλειας, περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατά περίπτωση διαδικασίες ελέγχου:

Κατηγορία αιτήματος αναγνώρισης (αναφορά στα άρθρα 2 και 3)	Ειδικότερες προϋποθέσεις για την αποδοχή αιτήματος αναγνώρισης	Ειδική διαδικασία ελέγχου	
		Στόχευση ελέγχου ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 5	Πεδίο διενέργειας ελέγχου
Περίπτωση (α) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (θάνατος/υποχρεωτική θανάτωση/υποχρεωτική σφαγή των ζώων)	1. Έχει εκδοθεί απόφαση λήψης μέτρων και έχει πραγματοποιηθεί υποχρεωτική θανάτωση ή υποχρεωτική σφαγή των ζώων της εκμετάλλευσης για τα οποία υφίσταται αίτημα αναγνώρισης γεγονότος ανωτέρας βίας. 2. Ισχύει ένα από τα παρακάτω: α) η επιβολή των υγειονομικών μέτρων είναι σε ισχύ έως τη λήξη του έτους ενίσχυσης, ή β) τα υγειονομικά μέτρα έχουν αρθεί και έως τη λήξη του έτους ενίσχυσης δεν έχουν παρέλθει 3 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης άρσης των εν λόγω μέτρων ή από την ημερομηνία καταβολής της αποζημίωσης στο πλαίσιο της εκάστοτε ισχύουσας απόφασης περί οικονομικών αποζημιώσεων, όποια εκ των δύο είναι μεταγενέστερη. 3. Στην περίπτωση β) ανωτέρω, όταν αυτή αφορά σε καθολική υποχρεωτική θανάτωση ή καθολική υποχρεωτική σφαγή των ζώων της εκμετάλλευσης, έχει αντικατασταθεί, εντός των ανωτέρω προθεσμιών, τουλάχιστον το 30% του πλήθους των βοοειδών και το 70% του πλήθους των αιγοπροβάτων που εσφάγησαν ή θανατώθηκαν υποχρεωτικά. 4. Οι κτηνοτρόφοι συνεργάζονται και συμμορφώνονται με τις αποφάσεις, τις συστάσεις και τις υποδείξεις των αρμόδιων	1. Ελέγχεται η λήψη ή/και η άρση μέτρων για την εκμετάλλευση και η υποχρεωτική θανάτωση ή η υποχρεωτική σφαγή των ζώων αυτής. 2. Διαπιστώνεται η είσπραξη αποζημίωσης από τον κτηνοτρόφο και συσχετίζεται η ημερομηνία είσπραξης με την ημερομηνία άρσης των μέτρων.	1. Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών. 2. Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΕΑΕ και σχετικού αρχείου της αρμόδια διεύθυνσης του ΥΠΑΑΤ.
		3. Ελέγχεται η αντικατάσταση, εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, τουλάχιστον του 30% των βοοειδών και του 70% των αιγοπροβάτων που ο κτηνοτρόφος κατείχε πριν το γεγονός ανωτέρας βίας.	3. Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενος από τον διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών.
		4. α) Διαπιστώνεται η έγκριση του αιτήματος καταβολής οικονομικής	4. α) Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος

κτηνιατρικών αρχών για την υγεία των ζώων και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.	αποζημίωσης από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές (εκτός των περιπτώσεων υποχρεωτικής σφαγής λόγω λιστερίωσης, πυρετού Q και λεπτοσπείρωσης των αιγοπροβάτων), β) Διαπιστώνεται η συνεργασία των κατόχων αιγοπροβάτων και η συμμόρφωσή τους σε αποφάσεις, συστάσεις και υποδείξεις, στην περίπτωση υποχρεωτικής σφαγής λόγω λιστερίωσης, πυρετού Q και λεπτοσπείρωσης. γ) Ελέγχεται η αιτιολογημένη έξοδος του συνόλου των βοοειδών και στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων, η ενημέρωση του συστήματος με μηδενική απογραφή ζωικού κεφαλαίου, στην περίπτωση επιβολής καθολικής υποχρεωτικής θανάτωσης ή υποχρεωτικής σφαγής. δ) Ελέγχεται η τυχόν έξοδος ή είσοδος ζώων που δεν δικαιολογείται, κατά τη διάρκεια ισχύος απόφασης λήψης μέτρων. ε) Στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών ελέγχεται η καταχώρηση στο ΟΠΣΚ της εξόδου των βοοειδών από την εκμετάλλευση με αιτιολογία «Θάνατος» και καταγραφή «Λοιμώδη αίτια» στην αιτία θανάτου, ή με αιτιολογία κατά περίπτωση «Υποχρεωτική θανάτωση» ή «Υποχρεωτική σφαγή» και αναφορά	με σχετικό αρχείο της αρμόδιας διεύθυνσης του ΥΠΑΑΤ. β) Συνεργασία των ΠΔ του ΟΠΕΚΕΠΕ με τις αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές αρχές. γ)- δ)- ε) Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ.
---	---	---

		του νοσήματος εξαιτίας του οποίου αυτή επιβλήθηκε.		
Περίπτωση (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (Αδυναμία αντικατάστασης ζωικού κεφαλαίου)	1. Έχει εκδοθεί απόφαση λήψης μέτρων με την οποία επιβάλλεται η απαγόρευση μετακίνησης ζώων σε οριοθετημένες ζώνες και η εκμετάλλευση βρίσκεται μέσα σε οριοθετημένη ζώνη. 2. Ισχύει ένα από τα παρακάτω: α) η επιβολή των υγειονομικών μέτρων είναι σε ισχύ έως τη λήξη του έτους ενίσχυσης, ή β) τα υγειονομικά μέτρα έχουν αρθεί και έως τη λήξη του έτους ενίσχυσης δεν έχουν παρέλθει 3 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης άρσης των εν λόγω μέτρων. 3. Στην περίπτωση β) ανωτέρω, έχει επανασυσταθεί, εντός των ανωτέρω προθεσμιών, τουλάχιστον το 30% της δυναμικότητας της βοοτροφικής εκμετάλλευσης και το 70% της δυναμικότητας της αιγοπροβατοτροφικής εκμετάλλευσης, σε σχέση με τη χρονική στιγμή επιβολής των υγειονομικών μέτρων. 4. Οι κτηνοτρόφοι συνεργάζονται και συμμορφώνονται με τις αποφάσεις, τις συστάσεις και τις υποδείξεις των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών για την υγεία των ζώων και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.	1-2. Ελέγχεται η λήψη μέτρων που επιπράζουν την εκμετάλλευση και ο χρόνος παρέλευσης από τυχόν άρση αυτών. 3. Ελέγχεται η αντικατάσταση, εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, τουλάχιστον του 30% των βοοειδών και του 70% των αιγοπροβάτων που ο κτηνοτρόφος κατείχε τη χρονική στιγμή επιβολής των υγειονομικών μέτρων. 4. α) Διαπιστώνεται η συμμορφασία των κατόχων αιγοπροβάτων και η συμμόρφωσή τους σε αποφάσεις, συστάσεις και υποδείξεις για την υγεία των ζώων και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας. β) Ελέγχεται η τυχόν έξοδος ή είσοδος ζώων που δεν δικαιολογείται, κατά τη διάρκεια ισχύος απόφασης λήψης μέτρων.	1-2. Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών. 3. Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενος από τον διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών. 4. α) Συνεργασία των ΠΔ του ΟΠΕΚΕΠΕ με τις αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές αρχές, β) Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενος από τον διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών.	1-2. Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών.
Περίπτωση (γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (θάνατος ή μακροχρόνια	1. Το γεγονός έλαβε χώρα: α) μετά την υποβολή της ΕΑΕ για την οποία εξετάζεται το αίτημα στην περίπτωση του θανάτου του δικαιούχου. β) εντός του έτους ενίσχυσης για το οποίο εξετάζεται το	1. Ελέγχεται η ημερομηνία του γεγονότος σε σχέση με την υποβολή της ΕΑΕ ή το έτος ενίσχυσης κατά περίπτωση.	1. Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών.	1. Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών.

ανικανότητα δικαίου)	αίτημα στην περίπτωση της μακροχρόνιας ανικανότητας του δικαίου. 2. Έχει πραγματοποιηθεί πώληση ή σφαγή του συνόλου των ζώων της εκτροφής. 3. Έχει διακοπεί η λειτουργία της εκμετάλλευσης μετά την υποβολή της ΕΑΕ και εντός του έτους ενίσχυσης.	2. Ελέγχεται η καταχώρηση στο ΟΠΣΚ: - της αιτιολογημένης εξόδου του συνόλου των ζώων στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών. - η καταχώρηση μηδενικής απογραφής ζωικού κεφαλαίου, στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων. 3. Ελέγχεται η καταχώρηση της διακοπής λειτουργίας της εκμετάλλευσης στο ΟΠΣΚ εντός του προβλεπόμενου διαστήματος.	2-3. Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ.
Περιπτώσεις (α) και (β) της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (σημαντική ζημία στην εκμετάλλευση λόγω φυσικής καταστροφής ή ατυχήματος)	1. Το γεγονός έχει συμβεί εντός του έτους ενίσχυσης. 2. Το γεγονός προβλέπεται από τον κανονισμό του ΕΛΓΑ και επιβεβαιώνεται από το πόρισμα εκτίμησης ή την έκθεση πραγματογνωμοσύνης. 3. Σε γεγονός που εμπίπτει στις υποπεριπτώσεις (αα) και (βα) της παραγράφου 3: α) η σφαγή ή η πώληση των ζώων έχει πραγματοποιηθεί εντός 60 ημερών από το γεγονός. β) έχει απομακρυνθεί από την εκμετάλλευση το σύνολο του ζωικού κεφαλαίου.	1. Ελέγχεται η ημερομηνία του γεγονότος σε σχέση με το έτος ενίσχυσης. 2. Ελέγχεται η επιβεβαίωση του συμβάντος από τον ΕΛΓΑ. 3. α) Ελέγχεται η ημερομηνία πώλησης ή σφαγής των ζώων σε σχέση με την ημερομηνία του γεγονότος. β) Ελέγχεται η καταχώρηση στο ΟΠΣΚ: - της αιτιολογημένης εξόδου του συνόλου των βοοειδών στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων βοοειδών. - της μηδενικής απογραφής ζωικού κεφαλαίου, στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων.	1- 2. Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών. 3-4. Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενος από τον διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών.

	4. Σε γεγονός που εμπίπτει στις υποπεριπτώσεις (αβ) και (ββ): α) έχει κοινοποιηθεί η μείωση των ζώων στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών. β) το μητρώο εκμετάλλευσης έχει ενημερωθεί για τις μεταβολές, στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων.	4. α) Ελέγχεται η καταχώρηση στο ΟΠΣΚ της εξέδου των βοοειδών από την εκμετάλλευση με αιτιολογία «θάνατος» ή «επείγουσα σφαγή». β) Ελέγχεται η καταχώρηση στο μητρώο εκμετάλλευσης της εξέδου των αιγοπροβάτων και η αιτιολογία αυτής.	
Περίπτωση (γ) της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (απαλλοτρίωση)	1. Έχει εκδοθεί απόφαση απαλλοτρίωσης του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης. 2. Η απαλλοτρίωση δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της ΕΑΕ. 3. Έχει λάβει χώρα πώληση ή σφαγή του συνόλου των ζώων της εκμετάλλευσης. 4. Έχει διακοπεί η λειτουργία της εκμετάλλευσης.	1-2. Ελέγχεται η ημερομηνία έκδοσης και το περιεχόμενο της απόφασης Απαλλοτρίωσης. 3. Ελέγχεται η καταχώρηση στο ΟΠΣΚ: -της αιτιολογημένης εξέδου του συνόλου των βοοειδών από την εκμετάλλευση στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών -της μηδενικής απογραφής ζωικού κεφαλαίου, στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων. 4. Ελέγχεται η καταχώρηση της διακοπής λειτουργίας της εκμετάλλευσης στο ΟΠΣΚ.	1-2. Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών. 3. Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ. 4. Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ.
Περίπτωση (δ) της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (κλοπή)	1. Το γεγονός έλαβε χώρα μετά την υποβολή της ΕΑΕ. 2. Έχει υποβληθεί από τον κάτοχο μηνυτήρια αναφορά για το γεγονός.	1. Ελέγχεται η ημερομηνία του γεγονότος σε σχέση με την ημερομηνία υποβολής της ΕΑΕ. 2. Επιβεβαιώνεται η κατάθεση μηνυτήριας αναφοράς από τον κάτοχο.	1-2. Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών.

	3. Έχει κοινοποιηθεί η μείωση των ζώων στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή.	3. Ελέγχεται η καταχώρηση στο ΟΠΣΚ: - της εξόδου των βοοειδών από την εκμετάλλευση με αιτιολογία «κλοπή», στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών. - απογραφής με το εναπομείναν ζωικό κεφάλαιο, στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων.	3. Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ.
Περυπτώσεις του άρθρου 3 (φυσική απώλεια)	1. Το φυσικό περιστατικό που οδήγησε στην απομάκρυνση του ζωικού κεφαλαίου από την εκμετάλλευση προβλέπεται από τον κανονισμό του ΕΛΓΑ και επιβεβαιώνεται από το πόρισμα εκτίμησης ή την έκθεση πραγματογνωμοσύνης. 2. α) Έχει κοινοποιηθεί η μείωση των ζώων στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών. β) Έχει ενημερωθεί το μητρώο της εκμετάλλευσης με την έξοδο των αιγοπροβάτων στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων.	1. Ελέγχεται η επιβεβαίωση του φυσικού περιστατικού από τον ΕΛΓΑ. 2. α) Ελέγχεται η καταχώρηση στο ΟΠΣΚ της εξόδου των βοοειδών από την εκμετάλλευση με αιτιολογία «θάνατος» ή «επείγουσα σφαγή». β) Ελέγχεται η ενημέρωση του μητρώου εκμετάλλευσης με την έξοδο των ζώων από την εκμετάλλευση και την αιτιολογία αυτής,	1. Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών. 2. α) Μηχανογραφικός/διασταυρωτικός έλεγχος στοιχείων ΟΠΣΚ. β) Διοικητικός έλεγχος προσκομισθέντων δικαιολογητικών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Διαδικασία προσδιορισμού του πλήθους ζώων για τα οποία αναγνωρίζεται γεγονός ανώτερης βίας - εξαιρετικής περιστασης ή φυσικής απώλειας

Κατηγορία αιτήματος αναγνώρισης (αναφορά στα άρθρα 2 και 3)	Πλήθος ζώων	Διαδικασία προσδιορισμού πλήθους ζώων
	- Ανωτέρα βία, για το έτος ενίσχυσης για το οποίο εξετάζεται το αίτημα, αναγνωρίζεται αποκλειστικά για το πλήθος των ζώων που πέθαναν είτε μετά την ημερομηνία υποβολής της ΕΑΕ ή/και πριν από αυτήν, από την 15^η Μαΐου του έτους που προηγείται του έτους ενίσχυσης έως και την ημερομηνία υποβολής της ΕΑΕ. - Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η έγκριση ανώτερης βίας για θάνατο ή υποχρεωτική θανάτωση που πραγματοποιήθηκε πριν από την ΕΑΕ στο χρονικό διάστημα από την 15^η Μαΐου που προηγείται δύο έτη του έτους ενίσχυσης για το οποίο υποβλήθηκε το αίτημα ανώτερης βίας έως και την ημερομηνία υποβολής της ΕΑΕ: α) στην περίπτωση εφαρμογής του προγράμματος γονοτυπικού ελέγχου για τον καθορισμό της ανθεκτικότητας των προβάτων ως προς την κλασική τρομώδη νόσο, β) σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες διατηρούνται τα περιοριστικά μέτρα που επηρεάζουν την εκμετάλλευση για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, ακολουθώντας, εφόσον είναι απαραίτητο, τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 7. - Ειδικότερα για την περίπτωση των θανάτων ζώων οφειλόμενων στα νοσήματα της υποπερίπτωσης αα της παραγράφου 2 του άρθρου 2, αναγνώριση γεγονότος ανώτερης βίας δύναται να πραγματοποιηθεί για τους θανάτους εντός του χρονικού	1. Στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών ελέγχεται η καταχώρηση στο ΟΠΣΚ της εξόδου των βοοειδών από την εκμετάλλευση σε ημερομηνίες που εμπίπτουν στα κατά περίπτωση οριζόμενα χρονικά διαστήματα. Το πλήθος των ζώων για τα οποία αναγνωρίζεται γεγονός ανώτερης βίας προσδιορίζεται με μηχανογραφικό έλεγχο στοιχείων του ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενο από τον διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών. 2. Στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων το πλήθος των ζώων για τα οποία αναγνωρίζεται γεγονός ανώτερης βίας προσδιορίζεται με διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών.
Υποπερίπτωση (αα) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (θάνατος / υποχρεωτική θανάτωση των ζώων).		

	διαστήματος που αρχίζει επτά ημέρες πριν την έκδοση απόφασης λήψης μέτρων επί επιβεβαίωσης σε μολυσμένη εκτροφή έως και την έκδοση του πρακτικού θανάτωσης και καταστροφής, - Ειδικότερα για την περίπτωση θανάτων ζώων οφειλόμενων στην κλασική τρομώδη νόσο, αναγνώριση γεγονότος ανωτέρας βίας δύναται να πραγματοποιηθεί εντός του χρονικού διαστήματος από την έκδοση απόφασης λήψης μέτρων έως την έκδοση απόφασης άρσης των μέτρων αυτών.	
Υποπερίπτωση (αβ) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (υποχρεωτική σφαγή των ζώων).	Ανωτέρα βία για το έτος ενίσχυσης για το οποίο εξετάζεται το αίτημα, αναγνωρίζεται αποκλειστικά για το πλήθος των ζώων που σφάχτηκαν υποχρεωτικά: α) μετά την ημερομηνία υποβολής της ΕΑΕ ή/και πριν από αυτήν στο χρονικό διάστημα από την 15η Μαΐου που προηγείται δύο έτη του έτους ενίσχυσης για το οποίο υποβλήθηκε το αίτημα ανωτέρας βίας έως και την ημερομηνία υποβολής της ΕΑΕ, στην περίπτωση υποχρεωτικής σφαγής μόνο των προσβεβλημένων ζώων, β) μετά την ημερομηνία υποβολής της ΕΑΕ ή/και πριν από αυτήν στο χρονικό διάστημα από την 15η Μαΐου του έτους που προηγείται του έτους ενίσχυσης για το οποίο υποβλήθηκε το αίτημα ανωτέρας βίας έως και την ημερομηνία υποβολής της ΕΑΕ στην περίπτωση καθολικής υποχρεωτικής σφαγής.	
Περίπτωση (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (Αδυναμία αντικατάστασης ζωικού κεφαλαίου).	Ανωτέρα βία για το έτος ενίσχυσης για το οποίο εξετάζεται το αίτημα, αναγνωρίζεται αποκλειστικά για το πλήθος των ζώων που: α) δηλώνεται στην ΕΑΕ για την οποία εξετάζεται το αίτημα ανωτέρας βίας και απομακρύνθηκε από την εκμετάλλευση μετά την υποβολή αυτής, στην περίπτωση που η ημερομηνία έναρξης επιβολής των μέτρων είναι μεταγενέστερη της υποβολής της ΕΑΕ, β) προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του πλήθους ζώων που δηλώνεται στην ΕΑΕ για την οποία εξετάζεται το αίτημα ανωτέρας βίας και του πλήθους ζώων που κατείχε ο κτηνοτρόφος	1. Στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών το πλήθος των ζώων για τα οποία δύναται να αναγνωριστεί γεγονός ανωτέρας βίας προσδιορίζεται με μηχανογραφικό έλεγχο στοιχείων του ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενο από τον διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών. 2. Στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων το πλήθος των ζώων για τα οποία αναγνωρίζεται γεγονός ανωτέρας βίας προσδιορίζεται με διοικητικό

	την ημερομηνία έναρξης επιβολής των μέτρων, στην περίπτωση που αυτή είναι προγενέστερη της υποβολής της ΕΑΕ και συγκεκριμένα εντοπίζεται εντός του διαστήματος μεταξύ 15^{ης} Μαΐου του έτους που προηγείται του έτους ενίσχυσης και ημερομηνίας υποβολής της ΕΑΕ. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η έγκριση ανωτέρας βίας στην περίπτωση έναρξης επιβολής των μέτρων πριν από την ΕΑΕ στο χρονικό διάστημα από την 15^η Μαΐου που προηγείται δύο έτη του έτους ενίσχυσης για το οποίο υποβλήθηκε το αίτημα ανωτέρας βίας έως και την ημερομηνία υποβολής της ΕΑΕ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες διατηρούνται τα περιοριστικά μέτρα που επηρεάζουν την εκμετάλλευση για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, ακολουθώντας, εφόσον είναι απαραίτητο, τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 7.	έλεγχο προσκομισθέντων δικαιολογητικών.
Περίπτωση (γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 (θάνατος ή μακροχρόνια ανικανότητα δικαιούχου).	Αναγνωρίζεται αποκλειστικά το πλήθος των ζώων που υπήρχαν στην εκμετάλλευση κατά την υποβολή της ΕΑΕ για την οποία εξετάζεται το αίτημα.	Το πλήθος των ζώων για τα οποία δύναται να αναγνωριστεί γεγονός ανωτέρας βίας προσδιορίζεται με μηχανογραφικό έλεγχο στοιχείων του ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενο από τον διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών.
Περιπτώσεις (α) και (β) της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση λόγω φυσικής καταστροφής ή ατυχήματος).	- Σε γεγονός που εμπίπτει στις υποπεριπτώσεις (αα) και (βα): Αναγνωρίζεται αποκλειστικά το πλήθος των ζώων που υπήρχαν στην εκμετάλλευση την ημέρα που συνέβη η φυσική καταστροφή ή το ατύχημα και απομακρύνθηκαν από την εκμετάλλευση με πώληση ή σφαγή. - Σε γεγονός που εμπίπτει στις υποπεριπτώσεις (αβ) και (ββ): Αναγνωρίζεται αποκλειστικά το πλήθος των ζώων που υπήρχαν στην εκμετάλλευση την ημέρα που συνέβη η φυσική καταστροφή ή το ατύχημα και πέθαναν ή οδηγήθηκαν σε επείγουσα σφαγή.	Το πλήθος των ζώων για τα οποία δύναται να αναγνωριστεί γεγονός εξαιρετικής περίπτωσης προσδιορίζεται με μηχανογραφικό έλεγχο στοιχείων του ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενο από τον διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών.
Περίπτωση (γ) της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (απαλλοτρίωση).	Αναγνωρίζεται αποκλειστικά και μόνο για το έτος ενίσχυσης κατά το οποίο έλαβε χώρα το γεγονός, το πλήθος των ζώων που υπήρχαν στην εκμετάλλευση την ημέρα γνωστοποίησης της	

Περίπτωση (δ) της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (κλοπή).	απόφασης απαλλοτρίωσης. Αναγνωρίζεται αποκλειστικά το πλήθος των ζώων που υπήρχαν στην εκμετάλλευση μία ημέρα πριν από την ημερομηνία του συμβάντος.	
Περιπτώσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 2. (συνδεδεμένες ενισχύσεις και ΜΝΑ).	Αναγνωρίζεται αποκλειστικά το πλήθος των ζώων που έχουν απομακρυνθεί από την εκμετάλλευση εντός του έτους ενίσχυσης για το οποίο εξετάζεται το αίτημα.	
Περιπτώσεις του άρθρου 3 (φυσική απόωλη).	Για το έτος ενίσχυσης για το οποίο εξετάζεται το αίτημα, αναγνωρίζεται αποκλειστικά το πλήθος των ζώων που δηλώνεται στην ΕΑΕ και στη συνέχεια απομακρύνεται από την εκμετάλλευση λόγω φυσικού περιστατικού ή αποκτάται μετά από την υποβολή της ΕΑΕ και ομοίως απομακρύνεται από την εκμετάλλευση.	1. Στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων βοοειδών το πλήθος των ζώων για τα οποία δύναται να αναγνωριστεί γεγονός φυσικής απόωλης προσδιορίζεται με μηχανογραφικό έλεγχο στοιχείων ΟΠΣΚ, υποστηριζόμενο από τον διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών. 2. Στην περίπτωση των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων το πλήθος των ζώων για τα οποία δύναται να αναγνωριστεί γεγονός φυσικής απόωλης προσδιορίζεται με διοικητικό έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών.

Άρθρο 10

Μεταβατικές διατάξεις

Γεγονότα ανωτέρας βίας που έλαβαν χώρα πριν την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης και δύναται να αναγνωριστούν με βάση τα προβλεπόμενα σε αυτή, υποβάλλονται υποχρεωτικά εκ νέου ηλεκτρονικά, έως τη λήξη υποβολής των ΕΑΕ2019.

Άρθρο 11

Ισχύς - Δημοσίευση

Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Μαρτίου 2019

Ο Υπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

Ο Υφυπουργός

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ

Η Υφυπουργός

ΟΛΥΜΠΙΑ ΤΕΛΙΓΙΟΡΙΔΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότόπό μας.

